

Amerikos Vadaonasis Kryžius Ruda Vajų. Remkime Jį Aukom

VOLUME XXVI, NO. 78.

PIRMADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 2 D., 1945 M.

KAINA TRYS CENTAL.

KASDIENA—

Vakarų Fronte Dėl San Francisko Pigi Politika Klausimas

James Wellard rašo iš Vakarų fronto: "Tai jau nekaras. Tai tokia pasibaigėta kalstrofa, kad ją galima apibūdinti ne kaip armijos žlugimą, bet kaip tautos (vokiečių) mirtį... Vokiečių vadovybę, politinę ir militarinę, apėmė sauzūdiškas pasuitimas. Išrodė, jie nori, kad visa jų šalis—armija, žmonės, miestai—būtų visiškai sunaikinti."

Sovietų Sąjunga nori turėti San Francisko konferencijoje tris balsus. Britanijos imperija turi šešis balsus. Jaltos susitarta, kad ir Amerikos Jungtinės Valstijos turės tris balsus, jeigu SSSR gaus tiek balsų. Kas čia tokio strošno? Tai visiškai natūralu. Nejaugi SSSR ir Amerika negali turėti didesnės atstovybės, negu, daleiskime, Belgija ir Olandija.

Tuo klausimu perskaičius du editoriatūs Chicago "Daily Times" ir Chicago "Sun." Pirmo dienraščio editoriatūs gerai parasytas, antro lyg ir nerūškas.

Nėra jokio reikalo neruotūs. Trys balsai US ir SSSR bus tik konstatavimas to fakto, kad karo našta labiausia puola ant didžiųjų valstybių. Ar tas naškū kiekvienam?

"Sandara" sakosi sužinojusi, kad "Bendras Fondas" pasinitė Lietuvon, per Russian War Relief, \$15,000 vertės medikamentų ir 75,000 svarų drabužių.

Na, ir gerai. "Vilnius" ir "Laisvė" senai sakė, kad tuo keliu galima pasiekti Lietuvą. Jeigu kas įsiklampojo, tai "Bendro Fondo" šūliai, kurie visą laiką kankino, kad per Russian War Relief negalima ešą pasiekti Lietuvon.

Kongresmanas Coffee reikalauja, kad Argentina nebūtų įsileista San Francisko konferencijon. Štai jo žodžiai: "Nacių žiurkės bando išsigelbėti nuo skęstančio laivo... Argentinos rekordas juodas. Mes negalime įsileisti juos į laisvą tautą draugiją. Jie tebėra fašistai."

Giliai teisingi žodžiai.

Nors Milvauke labai daug lenkų ir Londono "valdžios" gieliai baisiai karkina, bet žymiausias vietos dienraštis "Journal" kategoriskai pamerkė kongresmaną O'Konski ir kitus plačiaaburitus.

Pasmerkė juos ir Wisconsin gubernatoriūs. Amerikos višmenoni vis labiau įsipyksta tie, kurie ardo Amerikos žmonių vienybę dėl europinių rūbežių.

Šiame jubiliejiniame Literatūros Draugijos vėjute pirmoji vietoj stovi čičagiskė 19-ta kuopa, o antroj vietoj Philadelphia. Taip praneša D. M. Šolomskas.

Garbė Waukegon draugams. Jie sukūrė kuopą iš 20 narių. Geriausia pasidaravo Dr. Graičiūnas.

Chicago Lietuvos Prekybos Butas (Chamber of Commerce) yra biznio draugija.

Koks tai buvo išrovikamas leisti Olinui ir Kumskiui "raportuoti" apie smetonininkų

Jankiai Išsikėlė Okinawa Saloj

PASIDUOKITE! SAKO GEN. EISENHOWER

Dvi Naujos Aliantų Armijos Vakarų Fronte. Aliantų Jėgos tik 170 Mylių nuo Berlyno

PARYŽIUS, bal. 1.—Gen. Eisenhower per radiją atsisaukė į vokiečių dalinius pasiduoti ir išvengti bereikšmio kraujo praliejimo, pranešant kad Aliantų armijos jau pačiam Vokietijos vidury atsisdūrė.

Aliantai plieniniu ratu apsupo Ruhr baseiną. Naciai žvėriškai kovoję, kad prasilaužus šiauriniam rytu šone, kad praskynus kelią į Berlyną, tik už 170 mylių ir nei maž nerodė noro pasiduoti Eisenhowerio atsisaukimui.

Aliantų oficeriai veik visi mano, kad karas dar tęsis mažiausiai du ar tris mėnesius. Nors jau aišku, kad vokiečių armija sumušta, bet fanatiškas nusistatymas neleidžia tai pripažinti.

Aliantai kasdien suima tūkstančius belaisvių. U.S. 15-toji armija ir Francūzijos pirmoji armija atėjo Aliantams į pagelbą. Dabar jau devynios Aliantų armijos mušasi Reino rytu pusėj.

U. S. 15-toji armija atsistoję neišduodamam fronto sektorių. Francūzijos pirmoji armija

perėjo Reiną 10 mylių frontu ir čia į rytus prieš aštriai besilaukiančią opoziciją. Iš šiaurų Olandijos naciai būriais bėga. Tūkstančiai meta ginklus. Jankių pirmoji armija vakar suėmė 11,206 nacius; trečioji suėmė 10,000; septintoji 1,800 ir Britų antroji suėmė 1,500. Viso į 72 valandas suimta 85,000.

Mokina Jaunuolius Sabotažo

SU U.S. 9-tąja ARMIA. — Naciai dalina savo karveimui lapelius (brošiūraitus), kuriuose atsisaukia specialiai į jaunuolius, narius Hitlerio jaunulio judėjimo. Lapely rašo: "Amerikos armija nori sunaikinti jūsų tėvynę ir jūsų namus."

Lapelis mokina jaunuolius naudoti sabotažą, kaip tai: mesti smėlį ar cukrų į automobilijų gasolino tankas, gadinoti elektros vielas, ant kelių primėtyti vinių, ant gelžkelių bile smūkti daiktų, kas sustabdyti traukių. "Atimkite ką tik galite nuo priešo. Jo pirmosios ešis palieki ant ko krįstato toliaus. Uo daugiau atimasi iš jų, tuo geriau pasitarnausite savo tėvynei," sako lapelis.

Gryžo Paliuosuoti Jankiai

SAN FRANCISCO, bal. 1.—Laivyno transportiniai laivų gryžo 365 vyrai, moterys ir vaikai paliuosuoti iš Japonijos belaisvių kempijų Filipinuose.

U. S. Submarinas Nuskandino Lėktuvnešį

WASHINGTON, bal. 1.—U.S. submarinai nuskandino didelį Japonų lėktuvnešį, keturis karo laivus ir šešis prekinis laivus, kaip praneša U.S. laivynas. Nuskandinta taipgi du naikintojai ir du palydovai. Kurioj srity laivai nuskandinti, kol kas nepranešama. Iš viso Japonų laivų jau nuskandinta arba sunaikinta 1,083.

Eina Gandai, kad Goering Nusizudęs

LONDONAS, bal. 1.—Londono pasiekė neparemtas pranešimas, jog Maršalas Hermann Goering nusizudė, kad Fieldmaršalas Albert Kesselring pavartytas iš vietos ir kad vyriausios nacių komanda ir nacių propagandos ministeris Goebbelas pranešė Hitleriui, kad karas tęsiasi jau nebegalima.

Raportas praneša, būk Hitleris nesutikęs su Kesselringo propozicija pasiduoti ir pradėti derybas, kad nebelysios daugiau vokiečių kraujo bereikalingai.

WASHINGTON, bal. 1.—Pradedant su gegužės 1-ma, duonkepiai savo krautuvėse turės iškabinėti lubų kainas kar publikai aiškiai galės matyti.

Naujasis komercijos sekretorius Henry A. Wallace jau išmokęs vairuoti orlaivį. Čia jis nufotografotas besėdęs "draiverio sėdynėje." Pirmu kartu pats viešas vairuodamas orlaivį Wallace pasiūlė veltui pavaižinti kelis senatorius, kurie balsavo prieš jo paskyrimą kabinetan. Pasiūlymo senatoriai nepriėmė.

SOVIETAI 33 MYLIOS NUO VIENOS

Maršalo Tolbuchino 3-čioji Ukrainiečių Armija Perėjo Virš 70 Austrijos Miestų

LONDONAS, bal. 1.—Raud. Armija Austriją jau paėjo 17 mylių. Vakar jau buvo tik 33 mylios nuo Vienos. Maršalo Tolbuchino trečioji ukrainiečių armija perėjo virš 70 Austrijos miestų ir atsistoję tik 12 mylių nuo Wiener-Neustadt, išbombarduoto karo industrijos centro. Arčiausias punktas nuo Vienos Raudonoji Armija atsistoję Vengrijos priesa-goj Sopron. Čia paėmė aeroportą trys mylios nuo Sopron ir 33 mylios nuo Austrijos sostinės, kaip praneša Sovietai.

Paėmė Daug Miestų Žaibo greitumu einant per Austriją, 23 mylių frontu, Raudonoji Armija užėmė Wiesmath, 36 mylios Vienos pietų pusėj, ir penkis mylios į pietryčius nuo Sopron.

Galingą Raud. Armiją einant 300 mylių frontu nuo Slovėkijos ir Vengrijos iki Jugoslavijos rubežiaus, Sovietų daliniai pasivarė per Vah upės apsigynimo pozicijas, 27 mylios nuo Slovėkijos sostinės.

Šiaurių dalyje link Vienos ir Pragos, Raud. Armijos daliniai viršutinėj Silezijoje paėmė vokiečių tvirtoves Ratibor ir Bieskau. Šie daliniai pradėjo pirmą Aliantų invaziją ant Moravija, paimant Zauditz, septynios mylios į pietvakarius nuo Ratibor.

ALIAINTAI SUSEKĖ NACIŲ SUOKALBĮ

WASHINGTON, bal. 1.—Valstybės departamentas praneša, kad Aliantai iškėlė naują nacių suokalbį palmti kontrolę ant Vokietijos po karo ir vėl rengtis prie užkariavime pasaulio su penktos kolonos taktika.

Valst. Departamento pranešimas iškėlė, jog Jungtinės Valstijos turinčios fotografines kopijas keliolikos tomų nacių pokarinių planų. Perspėjama, jog pasaulis vėl gali būti apimtas karų jei tie planai nebus starydyti.

Planai buvo sudaryti nacių partijos narių, vokiečių industrialistų ir Vokietijos militarių štabo, kuriem jau aišku jog šis karas jų pralaimėtas.

Nekurie iš planų jau išbandyti; kiti jau prirnginti išpildymui karui užsibaigiam.

Du vyriausi mirėnai tų planų yra: bandyti atimti Aliantų kontrolę nuo Vokietijos pasitinkant ant propagandos, kuri reikalauja "teisingai geltis" su vokiečiais. Antra, atgavinti nacių doktriną ir tolesnės nacių ambicijas valdyti pasaulį.

Šių nacių mano atsiekti pasciantūn vokiečių technikus, kultūros ekspertus ir slaptus agentus į kitas šalis su tikslu iš-

PAĖMĖ LAIVYNO BAZĖ IR AIRPORTĄ

14,000 Laivų Dalyvavo Invazijoje; 10-ji Armija Išvirtina Pozicijose

BOMBERIAI PRIDENGIA IŠSIKĖLIMĄ

GUAM, balandžio 1.—Admiralos Chester Nimitz, vyriausias Amerikos laivyno komandierius Pacifike, praneša: Kaip 8:30 valandą sekmdienio ryte Japonijos laiku (6:30 šeštadienio vakare Chicago laiku) didžiausios jūrų oro ir sauzės mano karių jėgos Pacifiko istorijoje pradėjo invaziją Okinawa salon, Ryukyu salyno grupėj.

Pridengti tūkstančių bomberių ir kovos lėktuvų 14,000 laivų ant kart puolė tvirtiausią Japonų bazę toj dalyj Pacifiko. Dvi valandai vėliaus mūsų jėgos išstrenkė Japonus iš vienos pajūrio tvirtovės ir užėmė svarbų aeroportą dvi mylios nuo kranto.

Kolei kas invazija plečiama sulyg išanksto numatyti planu. Japonų jėgos dizorgniuotos ir mūsų nuostoliai dar maži.

Okinawa sala yra pati didžiausia Ryukyu salyno grupėj, kuris tęsiasi iš pietvakarių į šiaurę, tarpe Formosos ir Japonijos. Iš Okinawa iki pietinio krašto Japonijos tik apie 600 mylių. Okupavus šią salą Japonija netik neteks pačios svarbiausios militarinės bazės Rytinėje Kinijos jūroje, bet jai bus atkirstas vandeniu susisiekimas su kita svarbia baze, Formosa.

Sulgy mūsų militariųjų jėgų apskaitliavimu, japonai turėjo Okinawa saloje virš 60,000 karių. Ten yra svarbi laivyno bazė ir didžiulii airportai, iš kurių net didžutiniai mūsų bomberiai lengvai galės pasiekti militariinius objektus pačioj Japonijoje.

Neįsileit Argentinos, Sako Kong. Coffee

WASHINGTON, bal. 1.—Kongresmanas John F. Coffee (dem. iš Washington) aštriai pasiskė prieš priėmimą Argentinos į tautos konferenciją, nežūrint, kad Argentina dabar paskelbė karą prieš Ašį.

"Tos nacių žiurkės paliko skęstantį laivą," sako Coffee. "Mes negalime jų įsileisti. Tų Hitlerio pagelbininkų rekordas juodas."

Tokios pat nuomonės apie Argentiją yra ir kongr. Vito Marcantonio ir kongr. Hugh Delacy (dem., Wash.).

Susėkė Suokalbį Bombarduoti Panamos Kanalą

SANTIAGO, Chile.—La Nacional (laikraštis) rašė, kad septyni sabotažo grupės naciai sugauti planuojanti išsproginti Panamos Kanalą.

LONDONAS, bal. 1.—Tokyo radijas praneša, kad Vokietijos ambasadorius Japonijoj vakar kalbėjo su japonų užsienio ministeriu "svarbiais reikalais." Detaliai neišduodami.

VEIKĖJŲ ATYDAI

Prašome visų kolonijų darbuotojų nieko nelaukiant gautus sekvimus ir skelbimus Jubiliejiniam "Vilnius" numeriu tojaus prisiųsti, nes suėlavus gali netipti ton didžiulien laidon.

"Vilnius" Admin.

Bankieriai Prieš Vienybę, Sako Tobin

INDIANAPOLIS, bal. 1.—International Brotherhood of Teamsters mėnesinis organas kaltina Amerikos bankierius bandyne sugriauti tarptautinę vienybę San Francisko konferencijoje šį mėnesį ir kad jiem į pagelbą stoja "nacionaliai monopoliai ir tarptautinės kartelės."

Balandžio laidoj organo, kurį redaguoja Daniel J. Tobin, tismsterių prezidentas, editoriatūs pareiškė — "organizacijos kaip Amerikos Bankierių Susivienijimas daugiau nei toliaus pelnų negu teisingos taikos."

"Kaip tik atsidarys San Francisko konferencija," sako editoriatūs, "mes sutiksime propagandą, kuri skatys mūsų nuožūrą ant dalyvaujantių šalių motyvų."

"Mes turime nepaisyti to visko nors ir radijas būbūns apie tai per savaites," sako editoriatūs.

Kaizeris Atsisaukia Dėl Drabužių Rinkliavos

NEW YORK, bal. 1.—Kaipo pirmtinkas Jungtinių Tautų Drabužių Rinkliavos, Henry J. Kaiser atsisaukia į visos šalies piliečius surinkti visus nereikalingus drabužius ir paaukauti užsienio karo nukentėjusiems. Organizacijos objektyvas esąs surinkti 150,000,000 svarų vartotų, bet tinkamų dėvėti, čeverkybę bei kitokios avalynės. Vien Europoj randasi apie 125,000 žmonių, kuriems reikalinga pagelba.

Registruos Žuvusių Kapus

INDIANAPOLIS.—Amerikos Legiono nacionalis komandierius Edward N. Scheiblering praneša, kad legionas tuoj pradės ieškoti pirmo pasaulinio karo 30,000 kapu Europoj ir registruoti šio karo žuvusių viestuos frontuose. Darbas pavestus Mancel Talcott, Waukegan, Ill.

Krito Nuo 17-tų Luby; Atsidsūrė Ant 16-tų

LYNCHBURG, Va.—Christine Woodson, pardavėja, iškiso galvą per langą Allied Arts Building 17-to aukšto. Aukštis taip paveikė ir jos galvą, jog iškrito pro langą ir nukrito ant 16-to aukšto lango briauonos.

Armour Streikas Baigtas KANSAS CITY, bal. 1.—Čia ešes streikas baigtas ir darbininkai šiandien grызta į darbą.

“VILNIS”

Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition is included as Lithuanian Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$2.00, six months \$1.25, foreign countries \$3.00, six months \$1.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$5.00, 1/2 year \$2.50, outside of Chicago, 1 year \$7.00, 1/2 year \$3.50.

Advertising rates on application 3110 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. PHONE, VICTORY 7325-7326 Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kurso “Tvirtovė”

Vakarinė dalis Kurso (Kurliandijos) tebėra načių kontrolėje. Jie dar valdo Liepojų ir Ventspilę. Žinoma, bile dieną galima laukti pranešimo, kad tas maistas, kurį jie skaito tvirtovė, bus likviduotas. Pabėgti naciai negalėsi nei Baltijos pajūrio ruožui, nei per paciją Baltijos jūra.

Prieš tūlą laiką Dancigo načių organas “Vorposten” (dabar jau jo nebėra, nes Dancigo jė neteko) rašė, kad “Vakary Latvija yra bastionas prieš bolsėvizmą.” Didžiūotis tokio “bastionu” gali tik idiotai. Koks jau ten, atsiprašant, bastionas! Mums, ta proga, įdomu atžymėti tas faktas: “Vorposten” rašė, kad latviai atsisako bėgti Vokietijon. Jie nebėgo Vokietijon, kada dar galima buvo bėgti. Girdi, latviai labai myli savo žemę. Taip, savo žemę latviai labai myli ir jie bus tos žemės valdytojais, kuomet naciai bus ištrenti.

Apie latvių padėtį Rytų Latvijoje siektiek informacijų suteikia Stockholmė einaš latvių laikraštis “Latviu Zinas.” To laikraščio paduodamas žinias mes imam iš Office of War Information bulletin. Tik 2,000 latvių savanorių išskaidyta vokiečių armijos vienetose. Apie generolą Bangerskį (kvislingą) nieko negirdėt. Jo suorganizuotas “latvių legionas” pakriko. Vokiečių policija gaudo neįtikimus latvius gatvėse, slėptuvėse miškuose. Mauri įsteigta koncentracijos stovykla. Mātūdami, kad vokiečiams kaput, tūli pardavikai pabėgo Danijon. Naciai grobia ir plėšia ką tik galėdami. Bet jų dienos suskaijytos ir Kurso “tvirtovėje.”

Begėdiškasis Blofas

23-24 dd. kovo, Washington, DC., Statler viešbuty, Amerikos smetonininkai atlaikė “misiją.” Ten sugužėjo Olis, Karpjus, Tyslhaiva, Bačiūnas, Julius Smetona ir dar tuzinas kitas tos šešties žmonių. Keistu būdu ten atsirado ir chicagietis demokratras P. Kumskis. Smetonininkų laikraščiai skelbė, kad ten bus ir teisėjas J. T. Zuris. Gerai, kad jis susiprato ten nevažiuoti.

Sios smetonininkų misijos tikslas buvo save išreklamuoti ir paleisti dūmų į akis bent kai-kuriems senatoriams ir kongresmanams. Tuo tikslu buvo surengtas bankietas, kur oraciją sakė Olis, Julius Smetona, Zadeikis.

Olis, kuris kalbėjo angliškai, vadavosi lapės mandagumu, kad perdaug neišsiskoti. Jis bandė net komplimentuoti Rusiją. Jis slėpė, kad smetonininkų organas “Dirva” atkartotina vadinu Rusijos valdžią ir armiją žmogūdziais, o Ameriką ir Britaniją žmogūdzijų partneriais. Sudegusio Smetonos sūnus pliovojo be susitūrėjimo.

Jei tie kongresmanai ir tie senatoriai, kurie buvo pakviesti į bankietą, būtų žinoję tikrą smetonininkų istoriją, vargiai jie būtų pasidavė tai propagandai. Gal tik kraštutinai izoliacininkai būtų vakariniavo su smetonine paderme. Olis, savo kalboje, nei nepamiršinė apie Smetonos-Voldemaro pučą 1926 metais, kuriuo buvo palaidota demokratija Lietuvoje! Ar tai ne veidmainystė?

“Dirva” pranešė, kad tame “misijos” jomarkė buvo pagerbta Antanas Smetona. Ir kaipgi negerbis jie savo ideologą, demokratijos graborių ir Lietuvos liaudies engėją. Ši smetonininkų grupė jokios įtakos neturėtų, jei ji neturėtų kontakto su tūlais gubernatoriiais, daugiausia republikonais

su tūlais reakininkais senatoriais ir kongresmanais. Jie susimerkia, susikūžia ir to pasėkoje gimsta šlykštūs politinis blofas.

Olis, Karpjus ir visa ta kompanija savo organizaciją praminė “American Lithuanian Mission.” Jie teigia, kad tai “tikrai amerikoniška organizacija.” Tai kokią turi teisę ta Amerikos piliečių organizacija diktuoti Lietuvos žmoniems?

Sarmatos neturi tie ponai misionieriai. O kaslink jų alaso, tai jis pasilik balsu saukiančių tyruose.

Mažosios Tautos ir Taika

Kanadiečių “Liaudies Balsas” pasisako apie santykius tarp didelių ir mažų valstybių būsimoj tarptautinėj saugumo organizacijoj:

Nekurie žmonės, neva gindami mažas tautas, reikalauja, kad naujoj Tautų Lygoj turi turėti lygias teises ir mažos tautos. Jie tiesiog piestu stoji prieš pasaulumą. Kad didžiosios tautos turėtų didesnę teisę. Kai kam gal ir atrodo, kad taip ir turėtų būti. Bet dalykas nėra toks paprastas.

Kada buvusioj Tautų Lygoj visos tautos, didelės ir mažos, turėjo lygias teises, tai užteko agresoriui patraukti savo pusėn vieną kitą mažesnę valstybę, kad pastoti bent kokiam Tautų Lygos žygiui prieš agresorių. O tas buvo lengva parduoti. Kaip dabar mes matome, daugelis mažų tautų buvo hitlerinės Vokietijos pakalikėmis.

Ar yra bent koks pavojus mažoms tautom, kad didžiosios tautos turės didesnes teises? Jokio pavojaus. Mažų tautų likimas visomet buvo surištas su didžiųjų tautų likimu. Jeigu kada kilo karas tarp kurių valstybių, tai jomis buvo didžiosios valstybės. Ivarios intrygos Balkanuose ir kitose srityse paėjo iš didžiųjų kraštų pusės. Jeigu didžiosios valstybės galės gražiai sugyventi, tai ir mažosios galės būti ramios. Jeigu didžiosios pešis, tai nebus ramybės ir mažosios.

Sudaryta tokia organizacija, kurioj mažos tautos galėtų nusverti, būtų kaip tik tokia organizacija, kaip kad buvo senoji Tautų Lyga. Dabar reikia geresnės organizacijos. Reikia tokios organizacijos, kad viena ar kita valstybė negalėtų pastoti kelio sekmingam veikimui prieš agresorę, didelę ar mažą.

San Francisco mieste įvykstinai konferencija galutinai nustatys naujos tarptautinės organizacijos konstituciją ir įstatymus. Tenai bus remiamasi daugiausiai ant to, kad organizacija būtų sekminga agresijai sulaukyti. O tas bus didžiausia garantija ir mažoms tautom. Todėl nereikia bauginis, kad mažos tautos gali būti paneigtos.

Tokyo radijas praneša, kad Vokietijos atstovas Japonijai kalbėjosi su japonų užsienio reikalų ministriū.

Apie ką jie kalbėjosi? Hitlerių jų nesaugu bėgti Japonijon, o Hirohito nėra tiek žioplis, kad bėgt Vokietijon.

Šią visą savaitę darbuokimės, kad “Vilnius” jubiliejinis koncertas gražiausia pavyktų. Kvieskime visus į Sokol Hall. Pardavinėkime tiketius. O tuo pačiu laiku rinkime iš saviškių ir artimesnių mums draugų sveikinimus.

Varšavoj įvyko Lenkijos Socialistų Partijos (PPS) konferencija. Delegatai suvažioavo iš visų Lenkijos kraštų. Pasiskaičius už glaudžiausiu draugiskumu ryšius su SSSR, su Cekoslovakija ir visomis kitomis demokratinėmis valstybėmis.

Šioj šalyj jau sudarytas ilgokas surašas japonų, kurie bus patraukti atsakomybėn, kaipo karo kriminalistai. Tikėsimės, kad tame suraše yra ir “dan-giškasis” Hirohito.

Apžvalga Grumtynės Miškuose

BROLIAI KVISLINGIŲ.

Kaip tik Bulgarijoj, Jugoslavijoj, Francūzijoj ar kurioj kitoj išlaisvintoj šaly pradedo imti už pakarpis ir bausiti išdavikus-kvislingus, “Draugas” ir “Naujienos” įpuola isterikon. Visur jie imato raudonaji “bolševikišką” terorą.

Kodėl taip yra su “Draugu” ir “Naujienomis” nesunku suprasti, nes kvilingai yra jų politiniai kraujabroliai. Tokie tokius iš tolo pažysta.

Kol Lietuvoj buvo načių okupacija, ar daug “Naujienos” su “Draugu” rašė apie Kubiliūnus, Verbičius, Ambrozavičius ir kitus generalinius ar negeneralinius “patriėjus.” Sunku būtų net su žiburiu dienos šviesoje susieškoti kokį nors griežtesnį pasisakymą prieš kvilingus. Tą teimą todu laikraščiai nesišdavo.

Jei Kubiliūnas, Plechavičius ar jems panašūs patekai į Tarybų Lietuvos valdžios rankas ir juos nubausyt, pamatytumėt kokis klyksmas kiltų “Drauge” ir “Naujienose” apie “bolševikų terorą”!

“Draugas” (kovo 30 d.) įdėjo editorialą apie “pavojus krikščioniškai civilizacijai.” Kame tie pavojai? Pasisakiųkite:

“Stalino paskirtas Rumunijai premieras Groza savo laiku paskelbė, kad jis pradėsias krašto “valymo” darbą. Bet ką reiškia tas žodis prie diktatorių, pasaulis apie tai gana gerai žino. Tai reiškia baisų kraunųj terorą.”

Vadinasi, “Draugo” nuomone, Rumunijai nereikia apsisvalyti nuo fašistų ir karo kriminalistų, kurie buvo nusistę ta šaly į Hitlerio narsus. O juk tokių išdavikų buvo daug. Anot “Draugo”, juos reikia pabarti, o paskui paglostyti—tai ir viskas.

Taip nusistatyti gali tik laikraštis, kuris jaučia savo politinę giminytę su kvilingais—rumunikiškais, lietuviškais, slavokiškais ir visais kitais.

Kaslink rumunų valdžios, tai ne Sovietai ją sudarė. Ją sudarė patys rumunai, jų demokratinių partijų koalicija. Premiero Groza valdžiai pritaria net Rumunijos patriarhas.

Panašiai apie Rumuniją meluoja ir “Naujienos”.

FASISTŲ “VEIKALAS”.

R. Mizara rašo “Laisvėje”:

Prieš tūlą laiką lietuviškojė fašistinėj spaudojė buvo spausdinti a n a m a s “veikalas” — “Kaip Jie Mūsų Sužadė.” Jį parrašė tūlais “pulk. Jonas Petruitis,” kurį bolševikai buvo išvėję į Tarybų Sąjungą ir ten sužadė. Po to Petruitis grįžo “Laisvėjej” vokiečių okupontuon Lietuvos ir ten parašė savo “veikalą.” Vos spėjus “veikalą” parašyti, Petruitis gavo galą (jei iš viso jis yra kada nors gyvenęs), o vokiečiai jo “veikalą” išleido knygos formojė hitlerinės propagandos sumetimais. Lietuviškijai fašistai kalbamaji “veikalą” ne tik perspausdino savo laikraščių šil-

Lietuviškame Raudonosios Armijos Junginyje

Pilkas rūkas guli laukuose. Mes artėjame į pirmutinės fronto linijas. Vos tik švinta. Plieninės spalvos debesy guli taip žemai, kad, rodos, jie atsiremia į nuogų medžių viršūnes.

Prie pat vieškelio, į žemę įsmigusios lėktuvo liekanos. Pašauta mašina statmenai nulėkė iš dangaus patybių ir ištyško. Metaliniai sparnai dar beveik sveiki. Jie briauna įsikirtę į žemę. Vienam ir antram sidabrinės plokštumos gale matyti judi križiuočių ženklai. Lie-muo sudegęs ir mėtosi beformiai gabalai. Aplink žolė išdegusi juodu ratu. Hitlerinis oro piratas norėjo užkariauti svetimą žemę. Jis gavo ją. Jo kaulai dabar tre-gia būsiam pavasario žolė...

Lenkam geltonu vieškeliu mažųjų beržyną. Kai susilyginame su juo—skaidrus ugnies kamuolys blykstelėja iš tankmės. Griaustinio banga nubėga laukais. Girdėti, kaip sunkios patrankos sviedinys žveigia ir išnyksta tolyje. Mūsų artileristai pasiuntė rytmecio pasveikinimą priėmii.

Dar keliolika minučių kelio ukantų rytą. Vietovaizdis—nedidelė kalniukai ir miškų juostos. Tarp jų tyvuliuoja apskriti, lyg veidrodžiai, ežerai.

Greta kelio užsimaskavusi kita baterija taip pat atbunda. Kai važiuojame pro ją—matome, kaip iš krūmo išeina artileristai. Jie neša sunkiu 150 mm. sviedinį, įgrūda jį į pabūko spyonos narsus.

Patrankų vyrai lieka užpakalyje. Prieš mus senas, spygiuotas miškas. Kažkas nauja tarp storų liemenų ir krūmokšnių... Iš viršaus šį plotą dengia plačios eglų kepurės. Iš šonų jį dengia begalinė daugybė kamienu, kurie susilieja į vieną tirštą, medžių ir jų drėgnos žalu-mos kvapu persunktą sieną. Tačiau tarp kamienu mes randame daugybę žmonių, automobilių, vežimų ir ginklų.

Nepaprastas šis nematomas miestas. Palapinės apdėliotos šakomis, žemėje iš-raustos slėptuvės, į duobes įvažiavę šešiarajai sunkvežimiai, antenas ištempusios radijo stotys. Nuosaliai rūksta virtuvės, o aplink jas, ant žalių kareiviškų drabužių užsimetę baltus chala-tus, sukasi virėjai.

Leitenantas Palugaitis parodo ranka: —Tai lietuviškojo jungi-

tyse, bet išvertė ir į anglų kalbą, pavadinimai “Lithuanian Under the Sickle and Hammer!” ir dabar sūtinėja žmo-nėms laiškus, siūlydami knygą pirkti!

Kas tą “veikalą” pirkts, tas, aišku, prisidės ne tik su doli-riū lietuviškiems fašistams pa-remti, bet ir prie skleidimo šlykškos načių propagandos Amerikoje.

Reikia pasisąngot! Kas tik sutapo su Osloando “literatūra,” tas Amerikos atžargarėviams sardu, sal-džiausia.

—O Hitlerininkai kur?

—Jie už šio miškėlio prisipaude prie baloto eglyno. Girdite? Tas duslus balsas —jo sunkieji minosvaizdžiai. Rytmecis fronte prisieki-lia. Iš mūsų pusės vis daž-niau ir dažniau trenkia pa-trankos. Pasigirsta ilgai, ner-vingi sunkiųjų kulokosvai-džių šaudymai. Protarpiais kalena automatai. O kai šie nutilsta—tada dusliai stuk-teleja minos.

—Prieš savaitę šiame miške dar buvo fricai, o mes stovėjome prieš juos. Buvo biauiri diena—sniegas ding-ko, kojos skendo iki kelių purve, o pelkės vėl atsivė-rė... Bet tada mes gražiai stuktėlėjome. Vokiečiai iš-bėgo ir visą puikų pušyną paliko minos...

Soferis Šemberkas mikliai išsivairuoja tarp medžių ir neseniai atsiradusių miško kelių, raitytų kaip siūlų ka-muolys. Pasileidžia ten, kur junginio smegenys—jo vadovavimo punktus.

Pilneniai žvėrys susisipe-tė ir tyli. Dar neatėjo jų va-landa. Salia su šalmais ir ra-dijoj ausinėmis įgulos. Liek-nas vaikas kažką linksmai pasakoja draugams. Ir šie kvatoja, laisvai ir nerūpes-tingai. Tačiau kiekvienas iš jų pasirenęs šia pat akmi-merka šokti į metalinį kovos vežimą; užsidaryti neper-šaujamu dangčiu ir pasi-letėti į priekį, kad surastų priešą ir jį sunaikintų.

Sutinkame ir pralenkiame lietuviškojo junginio kovo-tojus. Siltose kepurėse ir va-tinuosiose drabužiuose, su at-motais ant kaklo jie žy-giuoja fronto keliuku per mišką.

Pervaziuojame per platų, lygų, tarp girių įsispraud-žį lauką. Jame matyti juod-os, molėtos žemės skylės.

Karys Jurgyla, kuris vyksta drauge su mumis ir rodo kelią, paaiškina: —Kietos, bet ir įdomios mūsų kovos. Aplink miškai, miškėliai ir pelkės. Jie den-gia, bet kartu ir daug neti-kektumų žada. Hitlerininkus mes mušame ir stumiamės pirmyn. Jie siunta, jausda-mi artėjant savą galą. Kiek fricai išleidžia minų į šiuos žalius raistus! Nesukaity-sii... Bet jie šaudo alkal-nervingai. Štai kaip išarė šį tūsiąją lauką.

Virsmu mūsų galvų plonu žveigiančiu balsu eina svie-diniai. Jau visai prašvito, bet migla dar guli raistuose ir miškų gelmėse. Artileri-jos baterijos pradeda dirbti vis karščiau. Virpa liekos eglės, pasvirusios ir neju-drios, vietomis nuostūomis galvomis.

—Kartais sviedinys patai-ko ir viršūnę,—aiškina links-mas karys.—Tada su-žaižbuoja ir nuskamba per-grių.

Persikeliame per mažų upelį. Po automobilio ratais pasiskelia vandens čiuškšles. Jūs putoja ir skylta tūkst-ančias mažų lašelių.

Įvažiuojame į naują miš-

klą. Vėl daugybė, geltoname molyje išraustu slėptuviu. M a ž i kamienėliai, išvesti iš po žemių, meta plonas, mėlymas dūmų juostas.

—Štai generolų būstinė,—rodo komendantas.

Prainam sargybinius, du kareivius iš Kauno ir Panevėžio. Dabar tuoj susitiksi-me su lietuviškojo junginio vadais generolais mjr. A. Uršu ir J. Macijausku. Susitiksime su vyrtais, kurie su tokia garbe ir sėkme vedė lietuviškiąj Raudonosios Armijos junginį ir ginklu trūkškimą mūsų amžinuosius priešus vokiečius.

Per mišką nubunguoja priešo sunkiosios minos apsigromas. Iš kairės ir dešinės jam atsako mūsų bateri-jų salvė. Žemė subunguoja po mūsų kojomis. Stiprūs mes ir daug jėgos turime.

J. Dovydatinis. Veikiančioji Armija.

Chicagiečių Delegacija Illinois Legislaturoje

Trečiadienį Reikalauš Šaukti Konstitucinę Konvenciją.

Springfield, Ill. —Šį trečiadienį, balandžio 4 dieną, valstijos legislatūrojė lan-kyksis skaitlinga delegacija nuo virš 40 Chicagos organi-zacijų. Nuo lietuvių organi-zacijų, kurios rėmė Roose-velto išrinkimą ketvirtam terminui, dalyvaus šdv. Kal-

Chicagiečių delegacija iš-vyks anksti ryte ir Spring-fielde bus apie pietus. Debatai ir argumentai už susau-kinimą specialės konvencijos pataisymu valstijos konstitucijos prasidės legislatūros rūmuose (State House) 2 valandą po pietų.

Pagaidautina, kad turinti laiko Springfieldo pilieciai nuvyktų tuo laiku ir skaitlin-gu pasirodymu legislatūros galerijoje paremtų šį svarbų Chicagos delegatų žygi.

Amerikos Žmonės Gera Valgo, Sako Davis

LONDONAS, kovo 28.—Elmer Davis, U.S. Office of War Information direktorius, britams ir amerikiečiam patarė nesusikyti dėtai maisto trūkumo, nes abi šalys šiame klausime geriau sto-ri už kitas Aliantų šalis. Amerikiečiai kiek geriau valgo negu britai, sakė Davis, bet britų ma-itymas, kad amerikiečiai per-daug gerai maitinasi yra klaidin-gas.

Kanada Siųs Daugiau Jautienos Britams

OTTAWA, kovo 28.—Kana-dos agrikultūros departamentas praneša, kad Anglijai šį mėl bus pasisuta apie 250,000,000 svary jautienos. Kanada yra pažadė-jus Anglijai apie 250,000,000 sv. jautienos kas mėl. Kanada esantini skolinga 175,000,000 sv. už tai dabar pakėlė šių mėl kvotą. Perėmę matė pasiumtė lik 105,000,000 svary jautienos.

Du Naciai Pasidavė Slaugei

Su 99-ta Divizija Vokietijoj.—Lt. Paulas Krull, slaugei iš Fitchburg, Mass. važiuojo kariniam trokė (jeep). Du naciai išbėgo iš krūmy laikydami šautuvus virš galvų ir pasiskė, kad jie nori pasiduoti, nes kaipo moteris ir juos nenudžius. Slaugei nruvėzė nauis į belaisvių stoti.

WISCONSINO ŽINIOS

"Milwaukee Journal" Editorialis

Prieš Lenkų Reakcininkus. "Milwaukee Journal", per 60 metų savo egzistavimo, visuomet stoji už Lenkijos teises.

Kovo 8 dieną "Milwaukee Journal" griežtai pasisakė prieš tokius politikierius, kaip kongresmanas O'Konski ir Lenkų Tautinio Susivienijimo prezidentas Rozmarek. "Journal'o" nuomone, tie ponai nepadedą, bet kenkia Lenkijai.

Štai dalis editorialo: "Jungtinės Valstijos, Britanija, Rusija ir beveik visos kitos taiką mylinčios tautos nori atsteigti stiprią ir laisvą Lenkiją. Rusija pakelia ant savo pečių sunkiausią našą ir daugiausia užmoka už Lenkijos žemių laisvumą. Rodosi, reikėtų tikėtis, kad žmonės, kurie simpatizuoja Lenkijai, turėtų labiausiai darbuotis, kad atsteigus stiprią ir laisvą Len-

kiją... Bet nuolatinė kritika tokių asmenų kaip O'Konski, Rozmarek ir kitų skaudžiai užgauna tūkstančius amerikiečių, kurie nuosirdžiai nori, kad Lenkija gyvuotų. Tie kritikai beveik rizikuoti pačia Lenkijos ateitim, pasauline taika ir net ateitim tarptautinės saugumo organizacijos. Kadangi Lenkija nebus atsteigta tam tikruose istoriniuose rubežiuose, tai tie kritikai nori išdėmuoti visas progas atsteigti laisvą Lenkiją."

Gerai pasakyta. Nors Milwaukee daug lenkų, bet "Journal" nepasibijojo tinkamai užvežti lenkų politikieriams. Matyt, to laikraščio redakcija gerai žino, kad ne visi lenkai panašūs į O'Konskį ir Rozmareką. Beje, O'Konskį pasmerkę ir Wisconsin gubernatorių Goodland.

J. J.

Visi Dalyvaukime Būsiancieruose Balsavimuose

Rockford, Ill. — Rockfordiečiai gal dar neužmiršo kaip būdavo balsavimai arba rinkimai miesto gospodarių ir aldermanų kas du mėnesiai. Dabar yra padaryta patvarkymas kad renkama keturiems metams. Taigi dabar bus svarbesni rinkimai, kurie įvyks balandžio 3 d. Bus rinkimas gospodarių, aldermanų ir išdinin-ko, taipgi rinks ir mažesnius miesto valdininkus.

Dabar esantis gospodarių yra progresyvis, nominuotas nuo progresyviū būsiancier terminu C. H. Bloom. Reakcinis elementas išrodo yra susitaręs išstumti progresyvis iš miesto valdžios, nes jie stato tik vieną oponentą. Seniau būdavo keturi ir daugiau, o dabar bus tik du kandidatai.

Rockfordo didžiūma balsuotojų labai keistai balsuodavo. Už progresyvių majorą balsuoja didžiūma, o aldermanus didžiūmą išrenka atžagareivius. Kada eina reikalų svarstymas, progresyviai negali savo sumanymų praveisti. Viso aldermanų yra 20. Balsuojant 14 aldermanų priešingai, tik 6 už pažangius tarimus. Buvo balsuota paimti miesto nuosavybės elektrikos ir gaso įmones, didžiūma aldermanų balsavo, kad būtų privatiškos kompanijos nuosavybė.

Teko būti susirinkime progresyvių, kurie darbuojasi išrinkti progresyvių miesto valdžią, daug visokių išsireiškimų teko girdėti iš visų. Vieną išsireiškimą noriu čia pažymėti. Sako, kad yra pavojaus progresyviams žmonėms netik vietiniams, bet ir visoj šalyje, nes atžagareiviškas elementas darbuojasi gauti spėkų ir žinoma, jeigu laimėtų, būtų panaikinta tas, ką turim laimėję pagerinimui šių dienų gyvenimo.

Tas tiesa, kad atžagareiviškas elementas nesnaudžia, Lietuviai turėtų susirūpinti gyvenimo eiga.

Progresyviais kožnas nori save vadinti. Lietuviai parapijonai myli žiūrėti taip pat į progresyviškumą. Džiaugiasi turėdami vadovą-kunigą, kuris vadinais progresyviškienu už kitus čia buvusius kunigus. Mat šis neniekina tų, kurie nei na į bažnyčią. Tačiau ir jis agituoja miesto gospodariūm nerinkt C. H. Bloom. Liepia balsuoti už kitą. Tas yra aišku, kad visokiom priedangom norima palakyti tamsybę.

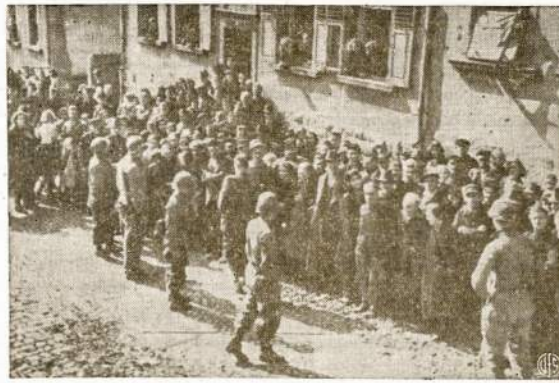
Lietuviai, kurie yra liuosio nuo prietarų (o čia jų yra apščiai), pageidauja, kad ir vėl padaryti garsią koloniją, sako:—Pirmiausia reikia veikėjams aptarti, suvienodinti taktiką, ir tada būtų galima veikti sutartinai.

Per pastaruosius kelius metus nebuvo jokių susirinkimų, diskusijų apie įvykusias naujas problemas. Teko girdėti skirtingų minčių. Vieni mano, kad darbininkų judėjime negalima toleruoti tų, kurie ne darbininkiškos klasės, kiti mano, kad gerai, jeigu kuris pritaria darbo klasės reikalams. Reikia su tokiais žmonėmis bendradarbiauti. Vieni mano, kad prielankiai, be kritikos reikia sugyventi su tikinčiais į uždausinį gyvenimą, kalbinti drauge veikti dėl gesnės tvarkos. Kiti mano, kad kol ypata nesąsominga, negalima iš jos laukti pasitikėjimo, ir tai yra tik veltui darbas.

Panašių klausimų yra daug girdėt, kad kai kurie lietuviai pageidauja susieiti aptarti. Progresyvių draugijų nariai-rės, lankykite nuolat susirinkimus, o matysit ir jausit save daug laimingesniais. LDS 95 kp. susirinkimas įvyks balandžio 4 d., būkit jame visi.

Laisvamaniš.

Visi chiegičiai ir aplinkėsi Lietuviai dalyvaukite "Vilnius" Jubiliejiniam koncerte Sokol Hall!

Šie vokiečiai neklaušė Hitlerio įsakymo evakuoti Ensheim miestą pirm mūsų 7-toji armija jį užėmė.

Peoria, Ill., Smarkiai Rengiamasi Prie Miesto Rinkimų

Peorijos miestas yra svarbus industriniu atžvilgiu. Čia randasi labai didelis traktorių dirbimo fabrikas. Yra ir daugiau industrijų. Šiuo laiku smarkiai rengiamasi prie miesto rinkimų. Thomas Maden kandidatas į majoro vietą. Smarkiai stoja veikon William Johanson, kad pažangus kandidatas surašas laimėtų. William Johanson republikonams plačiai žinomas. Jis per eilę metų veikė tos partijos rateliuose.

Svarbu ne tik rinkimai bet tas, už ką stoja pažangūs kandidatai. To programo du punktai yra svarbiausia: visuomeninio aptarnavimo įmonių visuomeninimas ir pokarinės statybos planas. Komunystų organizacijos šiuose rinkimuose veikia dalyvauja. Komunystų Politinės Sąjungos vienetas nestato savo kandidatų, o bendrai veikia su pažangiu bloku.

Rinkimai įvyks balandžio mėnesį. Žinoma, šiame mieste ne daug lietuvių yra ir jie negali suvaidinti reikšmingos rolės pažangių kandidatų išrinkime. Bet svarbu, kad kiekvienas balsas būtų atiduotas pažangių kandidatų surašui.

Būtų gerai, kad kas daugiau parašytų apie mūsų miesto rinkimus ir nušviestų rinkimų vajuos eigą. Peorietis.

SVARBU LDS 160 KP. IR LLD 87 KP. NARIAMS.

LDS 160 kuopos mėnesinis susirinkimas nukeltas iš pirmo septintadienio į antrą septintadienį. Susirinkimas įvyks balandžio 8-tą dieną, 7-tą valandą vakare, savame name.

Sekančiais mėnesiais bus laikomi susirinkimai kaip ir paprastai, kas pirmą septintadienį. Dabar perkeliame todėl, kad toji diena pripuola velykos.

LLD 87 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 15 d., 2-trą valandą po pietų, 1320 Medley st., N. S. Pittsburgh, Pa. Taipgi susirinkimas perkeliamas iš antro septintadienio į trečią iš priezasties,

Gimtadienio Puota

Detroit, Mich.—Dr. ir U. Palevičiai turėjo surengs puotą dukteriai Birutei gimtadienio puotą subatos vakare. Privatiškoji stuboj nesu matęs tokios skaitlingos puotos. Svečių buvo prigužėję apie 60 ypatų. Visi gyvenimo kambariai buvo prikimšti svečiais ir kai kurie svečiavosi daktaro daktariškuose kambariuose.

Tarp lietuvių matėsi ir sveitimaučių. Buvo pilna visko, gert ir valgyt.

Birutė gavo daug visokios rūšies dovanų ir nemažai pinigais. Sveičiai užsigerdami vieni kalbėjosi apie gyvenimo eigą, kiti taip sau juokavo.

Puota užsibaigė sekmandienio ryte. Apleidau puotą apie pirmą valandą ryto, o dar daug pasiliko. Nuvykę į puotą sveičius radau pačiame linksmume. Tuoj daktaras Palevičius pasitiko su gurdumyju bonkom. O paskiau aidiečiai įsvadino į savo "departamentą" ir tuoj Birutė Geralt sako:—Sėskis prie manęs, ir pripylus puoduką "canadian club" užfundijo. Kas gi nemis iš merginos?

Kai Palevičiūtė užbaigė paskelbimą dovanų, visi uždainavo jai: "Happy Birthday to You."

Gi apie 12 valandą viešnios pasisodino prie piano S. Smith ir pradėjo dainuoti, paskui įsimašė duetas: A. Daubaraitė ir Gugienė-Astrauskiūtė. Jos pradeda dainą, o moterys įeina chorščiai ir talką. Birutė Geralt lošė kaip chorvedė. Dainos skambėjo kaip pat tokiam pažimė...

Acū Palevičiams už vaišes ir visiems taip pat už draugumą.

Taipgi acū Kraptavičiam už parvežimą i namus. Gi Birutei Palevičiūtei vėliu šimta tokių skaitlingų gimtadienių.

Vincent Zabol. WASHINGTON, kovo 30. — Militarinis senato komitetas pareiškė senatui, jog draftavimas slaugių yra būtina mūsų pareiga, kad neapleidus mūsų sužeistų karių.

Washington, kovo 30. — Militarinis senato komitetas pareiškė senatui, jog draftavimas slaugių yra būtina mūsų pareiga, kad neapleidus mūsų sužeistų karių.

Washington, kovo 30. — Militarinis senato komitetas pareiškė senatui, jog draftavimas slaugių yra būtina mūsų pareiga, kad neapleidus mūsų sužeistų karių.

Washington, kovo 30. — Militarinis senato komitetas pareiškė senatui, jog draftavimas slaugių yra būtina mūsų pareiga, kad neapleidus mūsų sužeistų karių.

EARL BROWDER KALBĖS PITTSBURGH, PA.

Komunistų Politinės Sąjungos nacionalis prezidentas Earl Browder kalbės Pittsburghe balandžio 7 d., subatoj. Pradžią 7:30 val. vakare, Schenley High School Auditorium, Bigelow blvd. ir Center ave.

Pagrindinė kalbos tema bus apie būsiancierą San Francisco konferenciją. Taipgi aiškins ir kitus svarbius politinius klausimus, ypač unijų veikimo klausimą.

Kiekvienas organizacijos reikalus suprantantis žmogus būtina turėtų dalyvauti taip svarbioje prakalbose ir užgiristi to taip žymaus veikėjo ir rašytojo kalbą.

Ypač prašome lietuvių organizacijų veikėjų dalyvauti ir arčiau susipažinti su svarbiais politiniais klausimais. Apart to garsaus kalbėtojo bus ir daugiau gerų kalbėtojų, kurie sakys svarbius kalbas.

Įžangos tikietai bus dviejų kainų: 65c. ir \$1, įskaitant taksus.

Tikimės, kad Pittsburgho lietuviai supras svarbą ir dalyvaus masiniai tame susirinkime.

Komitetas.

Kiniečiai Gynė Oro Bazę

CHUNGKING, kovo 28.—Kiniečių jėgos, kurioms į pagelbą atėjo U.S. lėktuvai, pradėjo smarkų kontra-ofensyvą prieš šešias japonų kolonias puolančias oro bazę Loahokow mieste, kaip praneša kiniečių komunikatas.

Japonų jėgos pasiekusios miestelį Sinyek, 43 mylios į šiaurę nuo bazės, bet čia tapo apgalėtos.

Charm Beauty Salon

LaFaire Beauty Salon. Mes Grožę Pagrąžinam Visokis dalis — kultūros darbas yra atliekamas prityrusių rankų. Savininkės WILMA LESKOWICZ ARMINDA PARIS 3103 — 60th Street Phone 2-3607 Phone 2-4669 6819—14th Avenue

Waukeganiečiai Jau Turi Šimtinę

Waukegan, Ill. — Mano Waukegasas ir North Chicago atgijo. Igi pabaigos kovo mėnesio L.L.D 140 kp. turės pilnai užsimokėjusių duokles nemažiau 25 narių. Bet tai neviskas. Mes pasiryžom iki liepos mėnesio, šių metų, 140 kuopą padauginti narius iki vienos šimtinės!

Priedam, waukeganiečiai ir northchicagiečiai rengiasi nemaža grupė atsilankyti į "Vilnius" jubiliejinį koncertą, bet pirm negu vyks į koncertą, pil. Jonas Paulauskas pradėjo rinkti pasveikinimą 25-metinėms "Vilnius" sukaktuvėms. Mano surinkti nemažiau kaip šimtinę. Ir štai dolineris ir penkinis tik skrenda į rankas Jono Paulausko, tai nestebėtina. Bet kada Jonas Paulauskas atsilankė pas Boleslovą Masiliūną ir paaiškino priežastį atsilankymo, tai pil. B. Masiliūnas ilgai nesvyrudomas paraišė čekį ant \$50. Mano Jonas Paulauskas pasiūlydavo į čekį, patrynė rankovė akis ir vėl pasiūlydėjęs sako: "Taip, neklysta akys, lygiai \$50."

Na tai štai tur-r šimtinė jau rankose pil. Jono Paulausko, o koncertas dar tik balandžio mėnesio 8 d.

Waukeganiečiai gardžiai pasijuokė iš kity kolonijų, kurie tik žada su šimtinė sveiktinti "Vilnius" 25-metines sukaktuves—tik žada, o

Detroitiečiai, Nepamirškime Dalyvauti Prakalbose

Earl Browder.

Balandžio 5 d., 7:30 val. vakare, Graystone Ballroom, 4237 Woodward ave., įvyks labai svarbius prakalbos. Kalbės paskilbos veikėjas ir rašytojas Earl Browder. Kalbės būsiancieros Jungtinių Tautų konferencijos klausimu, kuri įvyks balandžio 25 d., San Francisco, Calif.

Apart neapsakomai svarbiuos politinės kalbos, bus puikus meniškias programmas.

Įžangos tikietas bus \$1, įskaitant taksus. Nepraleiskime šios progos, užgirskime KPS prezidento kalbą.

Kvieslys.

waukeganiečiai jau turi šimtinę. Dr. A. L. Graičūnas.

CUDAHY, WIS Smagiausia Lietuviška Užeiga BILL'S TAVERN

BILL THOMAS, Sav. 5274 S. Packard Ave., Cudahy, Wis. Telefonas—SH: 9936 Tarpe S. Milwaukee ir Milwaukee Highway

Jei Būsitate Racine, Wis., Nepamirškite Atsilankyti—

STANLEY'S TAVERN

Savininkas ST. RAGAUŠKAS Gardūs Gėrimai ir Užkandžiai 1102 State St., Racine, Wis.

KENOSHA BIZNIERIAI

SOUTHWEST FOOD MARKET

POVILAS SPRINDIS, Sav. Groseris—parinkta mėsa—daržovės—valisai. Žemiausias kainos ant parinktu produktų. Specialis pardavimas ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais. 6603 — 33rd Ave., Kenosha, Wis. Phone No. 2-1415

Didžiausia ir Gražiausia Užeiga

HAPPY HOUR CLUB TAVERNAS

125 pėdų ilgio moderniška įrengtas baras Kas vakaras orkestras šokiam 154 S. Genesee Street WAUKEGAN, ILL. Boleslovas Masiliūnas, Sav.

ALTORIŲ ŠEŠĖLY

ROMANAS

Rašo
V. Mykolas—Patinas

—Bet gi sutiksi,—atsakiau aš,—kad kasdien stovėti prie artoriaus ir vien šaltai atlinkinti pareigą, kaip kokiam valdininkui, tai nepakenčiama!

—Žinai, brolyti,—atsakė jis,—tavo skrupulai man visai svetimas dalykas. Aš dar mišų nelaikau, tai nežinau, kaip ten bus, bet štai, priėmęs Komunią, dažnai jaučiu pasitenkinimą, dvasios šilumą, be to, žinau Komunijos reikšmę, tikliu tuo ir jokių ekstazių nereikalauju.

Pamačiau, kad būtų berygdžia toliau su juo ginčytis ir įtikinėti, kad aš nejauciu nei dvasios šilumos, nei pasitenkinimo. Kurį laiką ėjome tylėdami.

—Žinai, ką aš tau pasakysiu,—pradėjo jis,—vargų tu tokias mintis nuo savęs kuo toliausia. Jos tau atims daug laiko, gadinys upą, graus sąžinė, padarys skrupulatu, o neodus nieko gero. Tu nieko neboki. Esi geras klierikas ir būsi geras kunigas. Tik daugiau dirki. Tu, rodos, dabar nieko neberašai?

—Sunkūs šmet metalai,—atsakiau.—Pagaliau iš to mano rašymo vargi ar kas išeis. Ne man poetu būti...

—Jeigu tu dabar nuosirdinai kalbi, tai klysti. Ne tik tiber, tuos draugai, bet ir žmonės, kurie tavę nepažįsta, paskaitė tavo eiles sako, kad turi talentą. Aš tai girdėjau per pereinamas atostogas. Tu būtinai turi rašyti.

Šitie ju žodžiai mane pradžiugino. Jau nuo Kalėdų aš ne tik nieko nebandžiau rašyti, bet ir įtikinėjau save, kad iš tų mano bandymų nieko neišeis. Norėjau dar toliau šiuo klausimu tęsti kalbą ir išgirsti Eigulio nuomonę.

—O kaip tau atrodo tos eilės?—paklausiau jį.—Sakyk visai atvirai—aš neužsigausu. Matai, kad aš didelių pretenzijų į poetus neturiu.

—Man patinka,—atsakė Eigulis,—skambios, lengvos, nuosirdžios... tik jau žinai per daug pesimistiškos.

—Kitokių aš tuomet parašyti negalėjau. O dabar ir visai nežinau, apie ką rašyti. Pagaliau, įsitraukęs, gal ką ir suraščiau, bet kai pamąstau, kad aš klierikas, nesinori, netinka.

—Tai tau gražiausia!—nustebęs sušuko jis.—Kad poetas nerastų ko rašyti! Tiek gražių kilnių minčių ateina į galvą. O mūsų idealai—tautiniai ir religiniai? Žadinimas tų idealų melas jaunimo sąrėdyse! Pasitikėjimo, entuziazmo kėlimas! O, kad aš galėčiau eiluoti! Žiūrėk, Maiironio "Užtraukim naują giesmę broliui" kiekvienas beveik mokslievis šiandien moka. Ji skamba jau ir kaimuose. Rašydamas, brolyti, atsimink, kad tavo eiles pirmiausia skaitys jaunimas, kuris laukia kilnių jausmų, gražių minčių ir karšto žadinančio žodžio!

Šita visą mūsų pašnekesį aš puikiai atsimenu ir čia jį su įsirašiau atsiminimui, nes laikui jį gana svarbiu. Iš tiesų, ligi šiol aš nė karto nebuvau manęs, kokis gi turi būti mano poezijos tikslas. Rašiau taip sau, kas rašėsi—ir tiek. Aš visai nesirūpinau, nei kas mano eiles skaitys, nei kaip tas skaitymas atsilieps. Draugas Eigulis išskėlė man naują klausimą, apie kuriuos reikia pagalvoti. Iš tiesų, jeigu pabandyčiau rašyti, vaduodamasis tam tikromis idėjomis... E, skambina!

Balandžio 28 d.

Buvo atvažiavęs tėvas. Atvežė sausainių ir visokių kitokių gerų daiktų. Galėsiu padaryti "žiužkininke" balių. Man sunkiausias visos atsilankymo momentas—tai kai reikia pinigų prašyti. O nemaža reikia!... Aš manau, kaip tėvui sunku jų duoti. Kiekvieną kartą atsidus, paaišmanuoja, kad ūkyje esą sunku, drebančiais, nuo darbo atgrubusiais pirštais skaito "būmaškas", o aš, kaip koks kaltininkas, nedrįstu aiki pakelti. Puikiai žinau, kad jeigu nebūčiau seminarijoje, ir tą negaudčiau nei vienos tos "būmaškos"—ir niekaip netikčiau, kad tiek daug reikia. Bet viltis turėti sūnų kuniga viska

padaro galima.

Papasakojau apie namus ir visokių naujienų iš apylinkės. Sykį atsitiktinai važiudamas per Kleviškį, susitkęs klebono gimnaitę. Labai išgyrusi kriaušes, kur tuomet išsivežė, klausinėjusi apie mane, ką aš rašęs laiškuose, kad man sekasi mokslas. Prašius ir nūo jos nuvežti labų dienų. Tėvas visa tai pasakojau, kaip paprasčiausius dalykus, o aš taip pradėjau neramiai jaustis, kad net bijojau, ar jis to nepastebė. Keistas dalykas. Apie Liučę štai jau kuris laikas nē nepagalvodavau, o tėvui priminus, taip pradėjau jautintis. Anksčiau tikėdavau Petryla ir manydavau, kad ji padykusi mergiotė, bet dabar manau, kad ne. Šiaip sau gyvo, linksmo būdo. Tuomet ant kaimelio ji buvo tokia rimta. O kaip ji nuosirdinai sakė tuos žodžius: neužmiršk mane, Pavasarėi, aš tavęs labai pasilgstu... Padykusi taip nemokėtu pasakyti. Na, bet ką aš čia niekus imu savajoti! Gana! Baigta!

Gegužės 1 d.

Šiandien—pavasario šventė. Iš tiesų, diena puikiausia. Dabar jau galima ir po vakarienės eiti į sodą, tad pasibaigė rekreacijos įkyrėjusioi tvankioji salė. Bevaikišėjant po sodą, man atėjo į galvą kai kurie ankstyvesni gegužės 1 dienos atsiminimai. 1906 metais mes, mokinių būrelis, gegužės 1 dieną šventėme gražiosios Šešupės krantuose. Revoliucinė nuotaika mummyse tuomet dar buvo labai gyva. Dar rodė tik vakar mes matėme pro gimnazijos langus iš salės, kur skambėjo karštos mityno kalbos, kazokų šautuvus ir baltus durklus. Mum, žemesnių klasių mokiniams, visa tai padarė neišdildoma įspūdi, sustiprintą entuziazmą ir baimės. Sugulę gražioji Šešupės pakrantėje, mes dalinomės tų dienų atsiminimais. Diena buvo tokia pat šilta ir saulėta, kaip šiandien. Mes račiujomės ant vos tik sužėlusio dirvonėlio ir, nepaisydami revoliucinių atsiminimų, jautėmės patenkinti savimi ir gyvenimu. Tuomet mes buvom pasiryžę j reformuoti ir drąsiai traukėme savo dar vaikiškais balsais revoliucinę 1 gegužės dainą.

Kitais metais visa eilė įvykių išblaskė mano revoliucinę nuotaiką ir pagaliau atvedė štai į seminariją. Bet 1 gegužės daina ir šiandien dar skamba mano ausyse, ir šiandien dar aš ją moku ir niūniuoti, o niūniuodamas jaučiuosi gyvenis esąs. Ir šiandien štai aš esu būry tu, kurie nori jei ne reformuoti, tai bent taisyti gyvenimą—ne materialinį, bet dvasios gyvenimą, o tai dar svarbiau. Šiandien aš šitos reformos ar taisyti tikslą ir priemonės daug geriau suprantu, negu tuomet, ant Šešupės krantų. Bet kur šiandien tas pasiryžimas ir entuziazmas, kurio buvo tiek daug ten? 1 gegužės giesmė, kurą šiandien niūniuavau, žadina maną drąsą. Bet kokia beprasmiška ta drąsa šiuose mūruose ir kaip ji greit pračina! Vis dėlto tur būt many dar liko auų laikų revoliucinės ugnies kibirkštėlė, kuri ir neleidžia man galutinai sutapti su seminarijos gyvenimu.

Gegužės 25 d.

Jau beveik visas mėnuo, kaip buvo atvažiavęs tėvas ir atvežęs nuo Liučės labų dienų. Ar užbūrė jį tas labas dienas, kad nuo to laiko gana dažnai apie ją pamąstau! O gal čia pavasaris kaltas? Štai ir šiandien man jį iš galvos neina. Gėda pripažinti, kad per vakarinę rekreaciją tyčia išėjau vaikščioti vienas ir vengiau, kad kas nors neprikibytų, nes norėjau pasvajoti apie ją. Ką aš svajojau? Grynus niekus. Kaip vaikas, pats sau sekiau pasaką, kuri neturi nieko bendro su tikruoju gyvenimu. Niekaados nedirščiau čia apie tai rašyti, jeigu manyčiau, kad šis dienyms kada nors pakliūs į bent vieno svetimo žmogaus rankas. Užrašysiu ir tą "pasaką", kad pats kada, sulaukęs senatvės, turėčiau progos nusisypsoti ir prisiminti, koks aš kartais būdavau vaikišk.

KANADOS LIETUVIŲ VEIKLA

Literatūros Draugijos Jubiliejinis Vėjus.

Nors, kaip žinoma, Kanadoje Lietuvių Literatūros Draugijos jubiliejinis vėjus (apvaikišėjant Draugijos gyvavimo 30 metų sukaktuves) už gavimą naujų narių prasidėjo kovo mėn. 1 d., bet ligi šiol kuopų dar labai mažai pasidarbuota, arba jei ir darbuojamasi, tai nėra pra-nešta nei spaudoje, nei Kanados Veikiantį Komitetui, o laikas bėga kaip vanduo. Kuopų valdybos ir visi aktyvistai ir aktyvistės, nariai ir narės turėtų sukristi, kad mes kanadičiai per daug neatsilikime nuo mūsų brolių amerikiečių. LLD Centro Komitetas užsidėjo kvotą gauti 1,000 naujų narių ir Draugijai Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje. Kiek matyti iš spaudos, amerikiečiai puikiai darbuojasi jubiliejiniame vėjui. Pasidarbuokime ir mes kanadičiai.

Pradžiai jubiliejinio vėjus, kiek reikirdai ligi šiol (kovo 24 d.) rodo, puikiai pasidarbuota gavimui naujų narių, tai naujai persiorganizavusi (persikėlusieji Revelstoke) LLD 126 ku., Vancouver, B. C.; ten esantieji penki draugai, senieji nariai, jau yra gavę 10 naujų narių! Taipgi jau gerą pradžią padarėsi 162 ku., Toronto—gavusi 8 naujus narius. Kitos, 47 ku., Montreal, gavusi 2 naujų narių ir 113 ku., Hamilton—1 naują narį. Likusios kuopos dar tyli. Lauksime atsiliepimo.

Galima Istoti Pavieniais.

Kadangi visas laikas ir šio sykiu juo labiau, Lietuvių Literatūros Draugija vaidino ir tebevidiniai svarbi vaidmenį Siaurinės Amerikos kontinento lietuvių gyvenime, todėl kiekvienam lietuviui ir lietuvei pravartu prie jos priklausyti, kas myli skaityti literatūrą, knygas ir žengti su progresuojančiu gyvenimu. Už tokį paliginamą mažą narinį mokesį (\$1.55) metus, o jei daugiau iš seimynos narių priklausau, tai kiti moka tik 15c.). LLD kiekvienas narys gauna vel-tui knygą ir puikų, iliustruotą trimėsinį žurnalą "Šviesa".

Dabar laike jubiliejinio vėjau nėra jokio įstojimo mokesčio. Todėl kas mylėtų priklausyti prie Lietuvių Literatūros Draugijos, kad gauti knygą ir žurnalą "Šviesa", o apylinkėje arti nėra LLD kuopos, arba dėl kokių kitokių sąlygų nepa-gaus susisiekiama su kuopa, galima įstoti patiems pavieniais tiesioginiai per LLD Kanados Veikiantį Komitetą. Žemiau nurodytu adresu galite prisijusti tik savo narines duokles ir būsite pilnai paskaitytas su visomis privilegijomis Lietuvių Literatūros Draugijos nariais. Taip lygiai ir senieji nariai, kurie buvote gyvenimo sąlygų priversti pasitraukti iš jūsų kuopos persikeliant kitur gyventi, irgi galite pasijusti savo narines duokles (\$1.55) tiesioginiai Kanados Veikiantį Komitetui, o jums bus pasiūta knyga ir gausite žurnalą "Šviesa".

Narinių Duoklių Mokejimas. Mūsų Lietuvių Literatūros Draugijos konstitucija sako, kad kiekvienas narys turi apsimokėti savo narines duokles iki liepos mėn. 1 d. Tiesa, pas mus Kanadoje, kaip kurios kuopos labai pavyzdinai pasirodė ir pat pradžioje metų visi ir visos nariai apsimokėjo duokles už 1945 metus, atsistodamos ant garbės sąrašo. Pilnai jau pasimokėjo sekancios LLD kuopos: 21 ku., Windsor, Ont.; 46 ku., Ottawa, Ont.; 96 ku., Sudbury, Ont.; 100 ku., Timmins, Ont.; 113 ku., Hamilton, Ont.; 122 ku., Cadomin, Alta.; ir 139 ku., Coleman, Alta.; taipgi tik vienas narys nemokėjęs (išvykęs), kiti visi apsimokėję, 152 ku., Red Lake, Ont.

Gerokai jau apsimokėjusios duokles už šiuos metus yra sekancios kuopos: 15 ku., Port Arthur, Ont.—21; 47 ku., Montreal, Que.—121; 137 ku., Montreal, Que.—67; 162 ku., Toronto, Ont.—125; Winnipeg, Man.—26, ir 126 ku., Blairmore, Alta., kuri dėl neįmanomo jiems tolimosnio veikimo likvidavosi, pasilikdami pavieniais nariais, apsimokėję 5.

Yra dar kuopų, kurių nariai nei kiek nėra mokėję duoklių už šiuos metus; kitų kuopų labai mažai narių apsimokėjo narines duokles. Draugės ir draugai, nariai ir narės, kurie dar neesate mokėję narinių duoklių, tuojau apsimokėkite pas savo kuopos finansų sekretorių. Taipgi kuopų valdybos ir ypatingai finansų sekretoriai pasistengkite rūpestingai matyti, kad jūsų kuopos nariai laiku apsimokėtų narines duokles.

LLD Centralinis Archyvas. Kaip jau žinia, šiais jubiliejiniiais metais, LLD Centro Komitetas nusitarė įsteigti Centralinį Literatūros Archyvą, į kurį norima surinkti Amerikoje išleistas lietuviškus raštus (žurnalus, senus laikraščius). Ši svarbi istorinė medžiaga apie Amerikos lietuvių kultūrinį gyvenimą bus pasijusta Lietuon. Kol bus galimybė pasijusti Lietuon, to Archyvo sutvarkymui ir užlaikymui reikalinga finansinė parama.

CK kreipiasi prie kuopų pagalbos: kas kiek gali paaukoti Centralinio Literatūros Archyvo reikalams. Kas aukos nemažiau \$1, to vardas bus įrašytas į tam tikrą knygą, kuri bus pasijusta kaip istorinis dokumentas, kartu su surinktais spaudos dalykais Lietuon. Todėl kuopos ir individualiai nariai visuomet prisiminkite šį svarbų dalyką ir, sulyg savo išgalės, paaukokite įsteigimui Centralinio Literatūros Archyvo.

Lig šiol kuopos, daugumoje pavienių narių suaukota, Centralinio Literatūros Archyvo reikalams prisuntę aukų sekanciai: 47 ku., Mon-

treal,—\$14; 96 ku., Sudbury,—\$5; 100 ku., Timmins,—\$2; 120 ku., Blairmore,—\$4; 139 ku., Coleman,—\$3, ir 162 ku., Toronto,—\$25.

Knyga "Saulėtoj Ispanijoj." Kaip jau buvo rašyta spaudoj pirmiau, taipgi kuopoms laiškuose minėta, kad Lietuvių Literatūros Draugijos KANADOS VEIKIANTIS KOMITETAS nutarė šiais jubiliejiniiais metais išleisti knygą, kurią parašė mūsų Draugijos narys, Ispanijos respublikos priešfašistinių kovų veteranas, drg. Ed. Zdanauškas, pavadinat "Saulėtoj Ispanijoj."

1936 m. Ispanijoj kilus civiliniam karui, kurį sukūrė Ispanijos fašistai vadovėję generolo Franko ir remiami Hitlerio ir Mussolinio, su daugeliu visuo pasaulio ir Kanados demokratijos gy-nėjų, drg. Zdanauškas nuvyko savanoriu padėti Ispanijos liaudžiai kovoti prieš fašizmą. Bekovodamas pakliuvo Franko—Ispanijos fašistų—belaisvė. Išbuvo virš trijų metų Franko katorgoj—fašistų belaisvėje, drg. Zdanauškas savo įspū-džiuose vaizdžiai aprašo, kaip Ispanijos fašistai ne-zmoniška kankino belaisvius, kaip jie elgėsi (ir ne-abejotinai elgiasi) su visais tais, kas ne su fašistais.

1936 m. Ispanijoj kilus civiliniam karui, kurį sukūrė Ispanijos fašistai vadovėję generolo Franko ir remiami Hitlerio ir Mussolinio, su daugeliu visuo pasaulio ir Kanados demokratijos gy-nėjų, drg. Zdanauškas nuvyko savanoriu padėti Ispanijos liaudžiai kovoti prieš fašizmą. Bekovodamas pakliuvo Franko—Ispanijos fašistų—belaisvė. Išbuvo virš trijų metų Franko katorgoj—fašistų belaisvėje, drg. Zdanauškas savo įspū-džiuose vaizdžiai aprašo, kaip Ispanijos fašistai ne-zmoniška kankino belaisvius, kaip jie elgėsi (ir ne-abejotinai elgiasi) su visais tais, kas ne su fašistais.

Taipgi gerą dalį savo kny-gos, drg. Zdanauškas pav-svėdė ir bendrą Ispanijos liaudies priešfašistinių kovų aprašymui bei pažangios tēt politinės veiklos. Žodžių, drg. E. Zdanauško knyga "Saulėtoj Ispanijoj." sklaidi skaityti, pilna istorinių do-kumentų iš Ispanijos liaudies priešfašistinių kovų. Verta kiekvienam įsigyti ir perskaityti.

Knyga jau atspausdinta ir eina tik jos viršeliais ap-darymuo darbas. Už keletos dieny, gal už savaitės bus gatava. Kaina 50 centų. LLD kuopos platinimi, taip pat atskiri asmenys skaitymui dėl savęs galite pas LLD Kanados Veikiantį Komite-tą įsigyti knygą "Saulėtoj Ispanijoj."

J. Lesevičius, LLD KVK Sekretorius, P. O. Sta. "D", Box 44, Montreal 22, Que., CANADA.

Inėse Bilij Pasaulio Maisto Klausime

WASHINGTON, kovo 28. — Aistovų būto užrėbinęjį reikalų komiteto pirmininkas Bloom nešė bilij, kuris leisti Jungtines Valstijas būti dalimi Jungtinių Tautų maisto organizacijos įsteigtos 1943 m. Bilijus autorizuoja valst. sekretorių išleisti išomą \$1.250.000 į metus. Rooseveltas ragina kongresą bilij priimti.

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI

6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GR6Vehill 0142

1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CI6Cere 2189

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiniam atovim prietinamas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Turime
Koplyčias
Visose
Miesto
Dalyse

Ambulanso
Patarnavimas
Dieną ir
Naktį

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
Turim Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNUS

Phones: Canal 2515 Comm. 5766 Pullman 1276
2314 West 23rd Place 10758 So. Michigan Ave.

J. LIULEVIČIUS

4248 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

2354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419

S. P. MAŽEKA ir EVANAUSKAS

2119 LITUANICA AVE. TELEFONAS: YARDS 1123 & 1129

ANTANAS M. PHILIPS

1207 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4988

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

18821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9081

Pereitą Šeštadienį Palaidojome Juozą Valentina

Pereitą šeštadienį palaidojome ilgametį Chicago gyventoją Juozą Valentina. Velionis paliko žmoną Katriņą, po tėvais Janulaitę, sūnų Juozą, kuris tarnauja Jungtinių Valstijų laivyne, dukterį Oną Miller, keturis anūkus ir daugiau giminių.

Laidotuvės buvo iškilmingos. Iš namų kūrą išlydint pasakė atsiveikininimo prakaibą F. Abekas. Nulydėjęs į kapus vėl "Vilnius" redaktorius kalbėjo, apibūdindant velionio darbus ir nuoveikius.

Laidotuvėm patarnavo Antanas B. Petkus. Juozas Valentinas yra kilęs iš Lietuvos, Remygalos parapijos, Panevėžio apskrčio. Jis atvyko šion šalin 50 metų atgal į kietųjų anglių kasyklas Scranton, Pa.

Prieš 40 metų atvyko į Chicago ir čia gyveno ilgus metus. Keliolika metų atgal Valentinas nusipirkė diktą sklypą žemės Louisiana valstijoje. Ten gyveno apie 7 metus.

Juozas yra daug veikęs pirmiau anglių kasyklų aiklinkėje, o vėlesniais laikais Chicago jis buvo vienas budavotojų Lietuvių Socialistų Sąjungos. Vėlesniais laikais karštai pritarė komunistiniam judėjimui ir buvo ilgametis dienraščio "Vilnius" skaitytojas.

Kol buvo jaunesnis, stipresnis daug darbyvosi įvairiose organizacijose. Pastaraisiais metais, sveikata silpnėjant, prie organizacijų priklausyti negalėjo. Tačiau iki mirties pasiliko Simano Dankauto Draugijos nariu. Velionio šeimai reikiu gilia užjuoautą, žmonai, dukteriai ir sūnui. O tau, idėjos drauge, lai būna Lietuvių Tautiškų Kapinių lengva žemelė.

Kaimynas.

MAŽIAU SEIMININKĖS GAUS MĖSOS.

Nuo pereinoto sekmadienio Kainų Administracija numazino raudonųjų punkty kiekius. Nuo pirmadienio 6 raudonųjų kupony bus mažiau.

Sumazinimas ne taip jau didelis. Bendrai kiek dėl mėsos punkty duoda, tai jei asmuo pirmiau gavo per tris mėnesius 160 punkty, jis gaus per sekančius tris mėnesius tik 150 punkty.

Tas reikėjo padaryti, aiškina Kainų Administracija, kai sumažėjo mėsos rinkoje. Miestas Reikalauja Iš Gaso Kompanijos \$8,591,660

Miesto advokatas užvedė bylą prieš Peoples Gas Light and Coke Co. Reikalauja atmokėti \$8,591,660.

Sako, kad kompanija miestui taksy nemokėjo nuo 1931 metų po 5c nuo dolerio už natūralią gasą. Kompanijos advokatas daro išvadą, kad senais "franchise" patvarkymais pasiremiant nereikėjo mokėti. Paziūrėsimė kuo ta byla baigsis.

Svečiuojasi W. Druktenis

Walter Druktenis, Dėdės Samo karys, parvyko pasisevėnuoti pas savo tėvčius, 3833 W. 66th St., pas savo žmoną ir savo jaunulį šimelį Walteruką.

Vėlykų progą pas tėvus įvyko draugiškas pobūvis, kuriame dalyvavo nemaža giminių ir draugų.

Walteris Druktenis šį trečiadienį grįžta karu tarnyboje. Jo brolis Raymondas, seržantas, esąs Vokietijoje, su Septyntąja Armija.

M. Dovidonis Sveiksta

Dėdė Motiejus Dovidonis, 3917 West 14th st., nesveikavo beveik per aštuonius mėnesius. Viena jo ranka buvo supaparalyzuota. Dabar ranka eina prie normalumo.

Dėdė Dovidonis jaučiasi daug geriau. Jau gali išeiti ir su savo draugais pasimatyti.

Besikalbant su juo, buvo prisiminta ir senai jau miręs Dr. Aleksandras Dovidonis. Šį mėnesį suėis aštuoni metai nuo jo mirties.

Motiejus Dovidonis buvo dėdė Dr. Aleksandro Dovidonio.

Jureivis John Smitrevičia Chicagoje

Jureivis John Smitrevičia šiuo laiku tarnybos pareigas eina Chicagoje. Jis pereiną šeštadienį buvo užėjęs "Vilnius" raštinėn.

Jaunas energingas jureivis ir gražiai atrodo. Jis puikiai nusiteikęs ir pilnas ryžtingumo.

Jo motušė, M. Smitrevičienė, puikiai darbuojasi dėl dienraščio "Vilnius" platinimo. Ji paeilini kelis metus laimėjo vajuos dovanas. Vieną kartą buvo pati pirmutinė vajuje, o du kartus antroji vietoj.

Jureivio Smitrevičiaus žmona, Stasė Smitrevičienė, darbuojasi Detroito meno srityje.

Važiuos į Springfieldą dėl Konstitucijos Taisymo

Iš Chicago važiuos 30 atstovų į Springfieldą ateinantį trečiadienį dėl konstitucijos taisymo.

Delegatai iš Chicago ir kitų vietų turės pasikalbėjimus su seimelio atstovais ir jų reikalau, kad perleistų nutarimą šaukti Illinois valstijos konstitucijos taisymo konvencija.

Gubernatorius Green kiek pirmiau pasisakė už konstitucijos taisymą, bet jis mano, kad nėra ko skubintis.

Tačiau, jeigu jau reikia taisyti, o tas įrodyta, tai kam laukti: geriau pirmiau pataisyti.

N. D. Biblijiniai fanatikai pradėjo vartyti nelemą agitaciją. Girdi 11,000,000 biblijų vieton bombų.

Ve kas tiem fanatikam apėina. Prisedenti biblijos vardu ir vartyti biznį. Siamė biznyje turi savo pirstus sukūšę ne tik tie, kurie iš neišmanėlių renka pinigūs, bet ir kurie tas biblijas spausdina.

Musų Daržininkai

Ant Emerald ave., arti 38 gatvės, gyvena visa eilė lietuvių, kurie turi įsitaisę Victory Daržus. Jie gerai juos prižiūri ir tikrai įsimylėję į savo darba.

M. Daudūnas sako, kad pereinais metais jis turėjo daug daržovių. Užteko ir burokų, ir morkų, tomėčių ir binsų.

Daučiūnienė prie to darbo labai rūpestinga. J. Paltanavičiai irgi turi savo daržą. Pirmai jiems gerai pavyko, o šiemet rūpinis gauti dar geresnį derlių.

Tamošūnas taip pat darbuojasi savo Pergalės Daržė. Darbas, jei galima taip išsireikšti, eina pilnais gairais.

Sveičias.

Majoras Paskelbė Armijos Dieną

Majoras Kelly paskelbė armijos dieną. Ta diena skiriamą ateinantį penktadienį.

Savo proklamacijoj majoras sako, kad dar armijai teks praversti sunkių kovų, bet kadangi pergalė numatoma netoli, tai ta diena kaip tik ir atitiks paminėjimui armijos garbingų žygių.

Kelly prašo gyventojų iškelti vėliavas pagerbimui armijos.

Antanas Rimkus

3228 S. Emerald Ave. Priešakvėris šio pasaulio kovo 31 d. 1945 m. 3-4 val. popiet, sulaukęs pusės amžiaus; gimė Lietuvoje. Amerikoj gyvena 25 metus.

Palikto didesimė nušildimė savo mylimosiu ir mylinčiu: moteris Ona, 7 anūkus, daug kietųjų giminių ir pažystamų Amerikoj. Lietuvoj—seserį ir tris brolius.

Priklausė prie Simano Dankauto Draugijos, Jaunų Lietuvių Tautiško Kūno ir Lietuvos Meno ir Kultūros Rado Klubo. Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3207 Lutanic Ave. Laidotuvės vyks trečiadienį, balandžio 4-tą d. 1:30 val. popiet. Iš koplyčios išlydės Lietuvių Tautiško Kapinės.

Visi A. A. Antano Rimkusai gimines, draugai ir pažystami esant širdingai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti pagalbą palarnavimui ir atsiveikininimui.

Nulidė liekame.

MOTERIS, PODUKROS, ZENTAL POSUNAI, MARGOS IR KITI GIMINIS

Laidotuvių apėigės veda laidotuvių direktorius A. M. Phillips. Telefonas Yards 4908.

Kodėl Pasilikti Sergančiu?

INKSTU, PUSLĖS, SOCIALĖS LIGOS PASEKMINGAI IŠGYDOMOS

Mes jau papuošėme tūkstantams, kurie kentėjo dėl NEURTŪMO, KRAUŽO, DIMPŲ, VYRŲ, IR FIVŲ VYRŲ IŠGUL. Gydoma šlapimo kanalo suspaudimė, neturėjimė, peršaltis, dalyvaujanti pūle, mialiniai kėlimai, nekalis ir t. t.

FIZINĖ IR FLUOROSKOPINĖ X-RAY EGZAMINACIJA MIKROSKOPISKAIS KRAUŽO IR ŠLAPIMO IŠTYRIMAS VISKAS TIK UŽ \$3.00 PILES (Hemoroidai) IŠGYDOMA MŪSU SAUGIU METODU BE OPERACIJOS BE PLYVIMO, BE UŽGINIMO, BE SKAUDO

Dideliosios etvėjų palėtinė nuo 3 iki 5 deimė laikotarpį. Gydoma, kadangi trėtinami kiekvienam darbininkui.

PATENTINIAS GARANTUOJAMAS KIEKVIENAM, KURI PALAIMA GYDYTI SIBERIANIŲ PARANKSMI ATVIKRA VAKARIS

DR. A. E. KROENING Medical Service

202 SOUTH STATE STREET Campas Adams—Išėjimė Aukštė VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 4 vakaro. Sekmadienis nuo 10 iki 1.

Kozakevičiaus Koncertas Antradienį Vakare

Išgarsėjęs Civic Opera dainininkas Stefan Kozakevičius balandžio 3-čią rengia puošnų koncertą Orchestra Hall, South Michigane ave.

Lietuviam šitas paskilbęs dainininkas gerai žinomas, nes jis daug kartų yra linkmėžis lietuvių publiką pažangiečių parengimuose.

Savo artistisku dainavimu rusas dainininkas sulgyaus dainininko neturi Vidurvakariuose.

Programas prasidės 8:15 val. vakare. Aišku, kad bus smagu klausytis jo melodingų aukštai lavintu ir tvirtu balsu patiektų dainų.

Kozakevičius yra pažangus dainininkas. Jis visuomet patarnauja parengimuose gan priemana kaina. Jis užsitarnauja paramos. Veikiausia daug lietuvių nuvėkyti jį koncertą išgirsti dainininką.

BRIDGEPORTIETIS.

PRASALINO MAISTO KONTROLĖS VIRŠININKA.

Kainų Administracijos viršininkas M. W. Isbell pareiškė, kad prasalina nuo pareigų George G. Maier, viršininką maisto skyriaus už davimą informacijai apie dalykus už ribų savo raštinės.

Maier nuo pareigų suspendavosi pereinoto mėnesio aštuntą ir veda tyrinėjimā.

Antanas Elzbergas

Priešakvėris šio pasaulio kovo 30 d. 1945 m. 3-4 val. vakaro, sulaukęs sematis; gimė Lietuvoj, Joniškiu valsč., Siauiliu apskr.

Palikto didesimė nušildimė savo mylimosiu ir mylinčiu: broli Joną Elzbergą ir sesers dukterį Oną Stasaitę; daug idėjos draugų ir pažystamų; Abekus, Matlę ir kitus.

Kūnas pašarvotas A. B. Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Ave., Chicago, Ill. Laidotuvės vyks antradienį, balandžio 3 d. 1:30 val. popiet. Iš koplyčios išlydės Lietuvių Tautiško Kapinės.

Visi A. A. Elzbergos gimines, draugai ir pažystami esant širdingai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti pagalbą palarnavimui ir atsiveikininimui.

Nulidė liekame.

ABEKAI, MATKUS IR KITI

Laidotuvių apėigės veda laidotuvių direktorius A. B. Petkus. Tel. Gervilui 0142.

BUDRIKO RADIO VALANDOS:

W. H. F. C. 1420 K. Kettergė, 7 valandų vakaro.

W. C. F. L. 1000 K. Nedėlioj 9:30 val. vakaro.

DIDELE BAKANŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVĖ

JOS. F. BUDRIK INC.

3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CALUMET 7237-4591

Išsiųsta Gausiai Dovanų Lietuvos Žmonėms

Penktadienį Lietuvai Pagelbos Teikimo kom. Chicago skyrius (RWR) išsiuntė į Brooklyną, N. Y., LPTK 78 dėžės, viso 4,106 svarus.

Siame siuntinyje buvo daug naujų drabužių, maisto, muilo ir biski padavėjų, bet gerų drabužių ir čėverykų.

Tikimės, kad LPT Centro komitetas greitai laiku pasiųs Lietuvai.

Siame siuntinyje yra labai daug vaikūcius naujų drabužių; tai pasėkmė paskelbto tuo klausimu vajuos.

Dabar turėsimė eiti į pagalbą Nacionaliam Drabužių Rinkliavos Komitetui, o vėliaus, kai vajuos pasibaigs vėl rinksime atskirai dėl Lietuvos žmonių.

J. Skeberdytė.

Phono Lafayette 5860 4180 Archer Avenue

URBA Gėlininkas

Gėlės, Mylėtinės, Vestuvės, Bankietės, Laidotuvės Paruosimas

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS—Kvietkininkas

Gėlės Vestuvėm, Bankietam, PAGRABAM

3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

Moderniškai Įrengta Nauja Užėiga

ANN'S TAVERN

TAVERN PALE ALUS VYNAS IR LIKERIAI WM. IR ANN SANDERS, Sav.

3364 S. Halsted St.

Yards 3545

Ann's Tavern

(Buvusi Chalmers)

3600 S. Union Ave.

Atsilankiusius maloniai priimam ir pavaišinam.

JUOZAS IR ANN POVILAITIS, Sav.

Tel. Virginia 9403

Kasdien Atvira ir Moterims

PAULINA Russian-Turkish BATHS

SOUTH SIDĖS NAUJAUSIA PIRTIS

Duoam Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine ir Infra-Red Light Radiations. Netvarkų Kraujo Cirkulavimā, Reumatiska Skaudimā, Lumbago, Sahlj, Paralyzi—Saulina, Naudojimā Elektros ir Hydrotherapeutic Trytmental.

OMOS TRYTMENTAI SU EXTRA VIOLET RAYS

Veidai Visan Kūnai

Nuo 1 iki 3 minutėjų už 50c nuo 1 iki 6 minutėjų už \$1.50

Penki trytmentai už \$6.50

Duoyni trytmentai už \$10.00

1657 West 45th Street, Kampas South Paulina Street A. F. CZESNA, Savininkas

RAKSON'S TAVERN

3212 SO. HALSTED STREET Victory 7692

Nauja, Smagi UŽEIGA

BRIDGEPORTIETIAMS

Kanados Elms, Vynai, Degtinė ir Likeriai. Atsilankę pastatinkite muso patarnavimui.

Ign. Ragalinskas, sav.

Chicago's Saugumo Taryba paskelbė savo raportą. Sako, kad šiemet ausio ir vasario mėnesiais buvo mažiau mirtinių nuotikių pervažiutuotės tinkle, kaip perval.

Per du šiu metų pirmutinius mėnesius mirtinių nelaimių buvo 59-nios, kai 1944 metais tokių nelaimių buvo 76-sios.

"VILNIES"

JUBILIEJINIS KONCERTAS

Nedėlioj, Bal.-April 8

Sokol Hall

2343 So. Kedzie

Phono Lafayette 5860 4180 Archer Avenue

URBA Gėlininkas

Gėlės, Mylėtinės, Vestuvės, Bankietės, Laidotuvės Paruosimas

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS—Kvietkininkas

Gėlės Vestuvėm, Bankietam, PAGRABAM

3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

Moderniškai Įrengta Nauja Užėiga

ANN'S TAVERN

TAVERN PALE ALUS VYNAS IR LIKERIAI WM. IR ANN SANDERS, Sav.

3364 S. Halsted St.

Yards 3545

Ann's Tavern

(Buvusi Chalmers)

3600 S. Union Ave.

Atsilankiusius maloniai priimam ir pavaišinam.

JUOZAS IR ANN POVILAITIS, Sav.

Tel. Virginia 9403

Kasdien Atvira ir Moterims

PAULINA Russian-Turkish BATHS

SOUTH SIDĖS NAUJAUSIA PIRTIS

Duoam Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine ir Infra-Red Light Radiations. Netvarkų Kraujo Cirkulavimā, Reumatiska Skaudimā, Lumbago, Sahlj, Paralyzi—Saulina, Naudojimā Elektros ir Hydrotherapeutic Trytmental.

OMOS TRYTMENTAI SU EXTRA VIOLET RAYS

Veidai Visan Kūnai

Nuo 1 iki 3 minutėjų už 50c nuo 1 iki 6 minutėjų už \$1.50

Penki trytmentai už \$6.50

Duoyni trytmentai už \$10.00

1657 West 45th Street, Kampas South Paulina Street A. F. CZESNA, Savininkas

RAKSON'S TAVERN

3212 SO. HALSTED STREET Victory 7692

Nauja, Smagi UŽEIGA

BRIDGEPORTIETIAMS

Kanados Elms, Vynai, Degtinė ir Likeriai. Atsilankę pastatinkite muso patarnavimui.

Ign. Ragalinskas, sav.

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210 Res. Tel. REpublic 2654 Jėgus Nestalėpa—Susk Kedzie 2088

VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 Val. Popiet ir nuo 6 iki 9 Val. Vakaras. Trečiadienį Vakaras ir Sekmadienis pagal Susitarimā.

Telefonas: YARDS 3146

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO

744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakaras 7-8 Pirmadienis tik 2 iki 4. Sventadienis 11-12.

Ofiso Telefonas: YARDS 4757 Namu—BEVerly 1930

Dr. Strikolis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare Ned's, Sep's ir Sub's Vakaras tik pagal sutartį.

Ofiso Telefonas: VIRGINIA 9036 Namu—BEVerly 8244

Dr. T. Dundulis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso Valandos: 1-3 ir 6 8:30 p. m. Trečiadienis pagal sutartį.

Phone: YARDS 5921 Rezidencijos—KENWOOD 5107

Dr. Bertash

756 West 35th Street (Kampas 35th ir S. Halsted St.)

VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vakaro. Trečiadienis ir Sekmadienis nuo 1 iki 3-ju popiet. Rez. 4826 S. Kimbark

Phone GHOvehill 3111

Dr. A. K. Butko

LIEUVIJS KŲJU SPECIALISTAS

7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Telefonas: YARDS 2246

Dr. C. Z. Vezelis

DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue (Arti 47th Street)

VALANDOS: 5 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus.

Dr. Marjan S. Swiont

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue

VALANDOS: Nuo 11 iki 4 popiet. Nuo 7 iki 9 vakaro. Rezidencijos FORTmouth 6515 Ofiso LAFayette 6968

Dr. G. SERNER

LIEUVIJS AKIŲ GYDYTOJAS

25 Mėty Patyrimas

Tel. YARDS 1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Itaisio

Ofisas ir Akinius Dirbtuvė 3101 SO. HALSTED ST. Kampas 34th St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal Sutartį

EXTRA! EXTRA!

Permalintas Vardas ir Adresas

MONARCH LIQUOR

Lietuviškas Žydukas

3529 S. Halsted Street

Phone Yards 6054

ANN'S TAVERN

3415 S. Halsted Street

ANNA BAGDONAS, Sav.

Kingsbury Alus, Geri Cigarai. Skanus Vynas ir Degtinė

